

Atnaujintos vidurinio ugdymo bendrosios programos – modernaus švietimo erdvės

Gintaras Steponavičius
Švietimo ir mokslo ministras

2011-02-21

Vilnius

Ugdymo turinio prioritetai 2006–2012 m.

- Mokinių **kompetencijų** – žinių, gebėjimų ir vertybių visumos ugdymas
- Ugdymo **individualizavimas ir diferencijavimas**
- **Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas** – paskata mokytis
- **Mokymosi aplinkos modernizavimas** – aprūpinimas šiuolaikinėmis mokymo priemonėmis, informacinėmis komunikacinėmis technologijomis

2008 metais atnaujintos pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos

Būtinybė keistis

- Užtikrinti atnaujintų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų (2008 m.) ***tęstinumą***
- Dabarties visuomenės lūkesčiai – ***išsilavinusi, savo tautinį tapatumą suvokianti, permainų pasaulyje gebanti kurti pilietiška asmenybė***
- Ugdymo proceso kaitos pagrindas – ***mokėjimas mokytis***

Ugdymo turinio esminės gairės

- Patikslintas programų turinys, siekiant išvengti perteklinių žinių ir pasikartojimų
- Turinys papildytas ***naujomis aktualiomis žiniomis*** ir naujais ***pasirenkamaisiais kursais***
- Turinys orientuojamas į ***kompetencijų ugdymą***
- Bendrosios kompetencijos papildytos ***kultūrine kompetencija*** – perimti kultūrinės tradicijas, tapti aktyviu kultūros procesų dalyviu
- Didėja ***pasirinkimo įvairovė*** – galimybė ugdyti individualius gebėjimus ir siekti mokymosi sėkmės

Svarbiausi programų pokyčiai (1)

- Parengta ***viena bendra lietuvių kalbos ir literatūros programa*** visoms vidurinį išsilavinimą teikiančioms mokykloms:
 - ugdoma mokinių ***tapatybė ir savivertė***
 - suteikiami bendrieji ***humanitarinės kultūros pagrindai***
 - **daugiau dėmesio kalbos vartojimo praktikai** – viešojo kalbėjimo ir teksto rašymo gebėjimams
 - nurodomi konkretūs privalomos literatūros kūriniai. Naujas pasirenkamas programos aspektas – epochą reprezentuojančios asmenybės
- Tautinių mažumų mokykloms parengtas papildomas lietuvių kalbos modulis - kalbos vartojimo gebėjimams stiprinti (+1,5 val. per savaitę)
- Parengta nauja gestų lietuvių kalbos programa

Svarbiausi programų pokyčiai (2)

- **Istorijos programa** – analizuojantis žvilgsnis gilesniam istorijos pažinimui:
 - daugiau dėmesio Lietuvos istorijos pažinimui (pokario partizaninės kovų, holokausto, atkurtos nepriklausomos Lietuvos istorijai)
 - akcentuojamas darbas su istoriniais šaltiniais, jų analize ir interpretavimu
 - atsisakoma detalaus senosios civilizacijos kurso kartojimo, kuris lieka pagrindinėje mokykloje

Svarbiausi programų pokyčiai (3)

- **Gamtos mokslai:** įtrauktos naujausios ***gamtos mokslų aktualijos*** (pvz., biotechnologijos), daugiau svorio praktiniams tiriamiesiems darbams, diegiamos ***naujos mokymo priemonės***
- **Geografija:** geografinės informacijos skaitymas keičiamas principu „***pasirink ir taikyk***“ – savarankiškai analizei, tyrinėjimams ir atradimams

Svarbiausi programų pokyčiai (4)

- **Matematika:** vietoj rutininių procedūrų skatinama naudotis naujomis informacinėmis komunikacinėmis priemonėmis. Gilesniam matematikos problemų nagrinėjimui skirtas pasirenkamas logikos kursas
- **Informacinės technologijos:** atskleidžiamas praktinis IT naudingumas, sudaromos sąlygos rinktis ugdymo turinį pagal galimybes ir poreikius. Naujas saugaus ***bendravimo socialiniuose tinkluose kursas***

Svarbiausi programų pokyčiai (5)

- **Užsienio kalbos:** parengtos trijų lygių pasiekimų programos (A2, B1, B2) *atitinka Europos Tarybos nustatytus kalbos mokėjimo lygius*
- **Menai:** daugiau galimybių realizuoti meninius interesus, pvz. filmų kūrimas, fotografija, grafinis dizainas, kompiuterinės muzikos technologijos ir kt.
- **Dorinis ugdymas:** vietoje vienos katalikų tikybos programos parengti trys nauji pasirenkamieji moduliai, taip parengta nauja žydų-judėjų tikybos programa. Atnaujintos ir kitų konfesijų tikybos programos. Etikoje galima rinktis vieną iš trijų naujų modulių: ***profesinės etikos, šeimos etikos, etikos ir kino***

Svarbiausi programų pokyčiai (6)

- **Technologijos:** vietoj 17 *siaurų specializuotų programų* parengta viena ***technologijų bendroji programa***. Ją sudaro 6 lanksčios technologijų kryptys, atitinkančios analogiškas Lietuvos ūkio šakas (pvz., tekstilė ir apranga; taikomasis menas, amatai ir dizainas; turizmas ir kt.)
- **Kūno kultūra:** atsisakyta visiems vienodų normatyvų, ypatingų fizinių pastangų reikalaujančių pratimų. Pereinama prie tikslingo ir kūrybingo mankštinimosi suvokiant ***sveikatos saugojimo ir stiprinimo bei judėjimo naudą***

Į pagalbą mokytojui ir mokyklai

- Rengiama įvairi metodinė medžiaga
- Seminarai, konsultacijos, nuotoliniai mokymo kursai, metodinės dienos ir kt.
- Dalijimasis gera patirtimi, naujos kvalifikacijos formos: „mokytojas mokytojui“, stažuotės mokyklose, mokyklų bendradarbiavimas tinkluose
- Įgyvendinami ESF projektai („Technologijų menų, gamtos mokslų infrastruktūra“ ir kt.)

Rengiamės brandos egzaminams 2013

- Ateinančią savaitę brandos egzaminų programų (2013 m.) projektai bus paskelbti UPC interneto svetainėje (www.upc.smm.lt)
- Kovo mėn. bus tariamasi su metodinėmis grupėmis, asociacijomis, socialiniais partneriais, mokiniais, tėvais ir kt.
- Balandžio mėn. vyks projektų aptarimai regionuose
- Gegužės mėn. bus tvirtinamos brandos egzaminų programos

VUBP derinimas ir svarstymas

- Projektai pradėti rengti 2008 m. pavasarį, pasitelkus mokytojus praktikus, mokslininkus ir turinio ekspertus
- Paskelbta internete viešam svarstymui (2009 m. vasaris - kovas)
- Diskusijos su dalykų mokytojais (2009 m. balandis - 2010 m. spalio), su tėvų atstovais (2010 m. birželis)
- Aptarimai regionuose (Vilniuje, Panevėžyje, Klaipėdoje ir Marijampolėje) su mokytojų, mokyklų vadovų, švietimo skyrių ir švietimo centrų specialistų grupėmis (2010 m. spalio)
- Susitikimai su mokinių tėvų, moksleivių asociacijų, aukštųjų mokyklų atstovais (2010 m. spalio-lapkritis)
- Derinimas su dalykų redakcinėmis grupėmis (2010 m. lapkritis - gruodis)
- Švietimo asociacijų forumas (2010 m. gruodžio 17 d., pritarimo rezoliuciją pasirašė 22 švietimo asociacijos)
- Svarstymas Švietimo ir Bendrojo ugdymo tarybose (2010 m.)

Dirbdami kartu atnaujinome 32 programas,
išdėstytas 630 puslapiuose

Programos suskirstytos į 9 ugdymo sritis.

Bendrųjų kompetencijų ugdymas
integruojamas į visas programas

Dėkoju visiems už didelį darbą tobulinant ugdymo
turinį ir nušviečiant naujoves